

Akademikerne
Ved Anette Bjørlin Basma

Vår ref: HI

23. desember 2015

Høring – forslag til felles likestillings- og diskrimineringslov

Viser til e-post fra Akademikerne ved Anette Bjørlin Basma hvor Tekna blir bedt om å gi innspill til høring – forslag til felles likestillings- og diskrimineringslov.

Som Akademikerne selv har vist til har Akademikerne tidligere avgitt høringsuttalelse i saken i forbindelse med NOU 2009:14 – Et helhetlig diskrimineringsvern. Akademikerne, med støtte fra Tekna, var da positive til et samlet diskrimineringsregelverk. Tekna har ikke endret standpunkt, og støtter mao fortsatt en sammenslåing. Tekna vil imidlertid også i denne runden påpeke den mulige svekkelsen av kjønnslikestillingen som forslaget kan medføre, og ber om at dette synspunktet videreføres i Akademikernes høringssvar.

Forslaget om innføring av egen sekkekategori «og andre og lignende vesentlige forhold ved en person», herunder spørsmålet om delt bevisbyrde ble også kommentert i forrige runde, og Tekna foreslår at standpunktene Akademikerne da hadde blir opprettholdt også i denne høringsrunden.

Høringsnotatet tar opp flere problemstillinger som bør eller kan kommenteres, og det tar opp spørsmål som departementet uttrykkelig ønsker synspunkter på. Tekna vil kommentere noen av disse problemstillingene.

Departementet har fremlagt forslag om å endre formålsbestemmelsen i likestillingsloven. Dagens formålsbestemmelse innebærer at loven særlig skal ta sikte på å bedre kvinners stilling. Forslaget innebærer at formålet skal være nøytralt. Dette forslaget er kontroversielt, noe Akademikerne må ha i mente når forslaget vurderes. Det kan synes som om nøytral formålsbestemmelse også ble foreslått i forbindelse med høringsrunden i 2009, men at dette ikke ble kommentert av Akademikerne og Tekna. Akademikerne bør imidlertid vurdere å gi innspill på dette nå. Å nøytralisere

formålsbestemmelsen kan medføre en forvitring av kjønnslikestillingen, noe vi mener vil være uheldig. Kjønnslikestillingen omfatter halve befolkningen og bør av den grunn stå i en særstilling.

Departementet ber videre om synspunkter på om juridiske personer bør gis et diskrimineringsvern. Etter Teknas oppfatning bør ikke juridiske personer gis et slikt diskrimineringsvern. Tekna er enig med departementet i at det er grunn til å tro at markedsmekanismene, herunder behovet for handle ut fra hva som er økonomisk rasjonelt, med høy grad av sannsynlighet motvirker at foretak blir forskjellsbehandlet pga etnisitet mv. Tekna legger også vekt på det forhold at diskriminering mellom foretak anses videre lite utbredt, samt at konkurranseregler allerede vil gi et visst vern.

Det foreslås videre at omsorgsoppgaver skal tas inn som eget diskrimineringsgrunnlag for å tydeliggjøre av vernet gjelder like for kvinner og menn, samt tydeliggjøre i lovteksten at sammensatt diskriminering er forbudt. Dette bør Akademikerne, etter Teknas vurdering, gi sin støtte til.

Det foreslås egne bestemmelser for å tydeliggjøre at adgangen til direkte forskjellsbehandling i arbeidslivet er snevrere enn på andre samfunnsområder. I tillegg foreslås det bestemmelser for å tydeliggjøre det strenge vernet mot forskjellsbehandling på grunn av graviditet, fødsel, amming og foreldrepermisjon. Dette bør, slik Tekna ser det, Akademikerne gi støtte til.

I dag er adgangen til positiv særbehandling forbeholdt kvinner med noen unntak. Det er nå foreslått at denne adgangen gjøres lik for kvinner og menn. Slike Tekna ser det, bør Akademikerne stille seg positiv til dette forslaget.

Det ligger også i forslaget at arbeidsgivers aktivitetsplikt skal videreføres for alle offentlige arbeidsgivere uavhengig av virksomhetens størrelse. I dag er den begrenset til 50 ansatte. Redegjørelsesplikten ønsker departementet imidlertid ikke videreført. Fjerning av redegjørelsesplikten er kontroversielt, og Akademikerne bør slik Tekna ser det, vurdere å kommentere dette. Det fremstår som om departementet ikke ønsker å videreføre redegjørelsesplikten fordi den i praksis ikke etterfølges, antakelig fordi arbeidsgivere ikke har kunnskap om plikten, og fordi den i realiteten har liten betydning. Det siste er antakelig en konsekvens av manglende etterfølgelse. Å fjerne plikten fordi det er manglende kunnskap om den, fremstår etter Teknas syn ikke som en god begrunnelse. Videre er det grunn til å tro at bortfall av redegjørelsesplikten vil svekke aktivitetsplikten, noe Tekna mener kan være uheldig.

Departementet har også foreslått at dagens bestemmelser vedrørende innhenting av opplysninger ved ansettelse utvides til alle diskrimineringsgrunnlag. Slik Tekna vurderer det, bør Akademikerne gi sin støtte til dette forslaget.

Ta gjerne kontakt med saksbehandler Heidi Iversen, tlf 93259507, dersom det er behov for ytterligere avklaringer, evt synspunkter på spørsmål som ikke er berørt her.

Med vennlig hilsen
Tekna – Teknisk-naturvitenskaplig forening

Ivar H. Kristensen

Ivar Horneland Kristensen
Generalsekretær